

RECREATIEVISIE ITTEREN-BORGHAREN 2014

EEN BEWONERSVISIE OP
GROEN LEVEN EN BELEVEN
IN HET RIVIERPARK MAASVALLEI

WERKGROEP WANDEL- EN STRUINPADEN

*UITWERKING WANDELPADENNETWERK
BORGHAREN – ITTEREN*

Dorpsraad Itteren
Buurtraad Borgharen
17 november 2014

Inhoud

1	Grensmaasnatuur voor wandelaars	2
1.1	wat is er aan de hand.....	2
1.2	welke knelpunten zijn er?	2
1.3	wat is er aan te doen?	3
1.4	wat kunnen we nog meer doen?	6
2	Inventarisatie mogelijkheden en beperkingen	7
2.1	mogelijkheden en beperkingen van de voorgestelde wandelpaden in de Maasvallei tussen Borgharen en Itteren.....	7
2.2	landmeetkundige gegevens op de kaart (Zie bijlage 1)	7
2.3	situaties bij verschillende waterstanden van de Maas.....	8
2.4	de stapstenen en de greppels	9
2.5	samenvatting	9
3	Colofon	10
3.1	Werkgroep wandel- en struinpaden in rivierpark maasvallei.....	10
Bijlage 1	Inventarisatiekaart	11

1

Grensmaasnatuur voor wandelaars

1.1 WAT IS ER AAN DE HAND

Het grensmaasgebied tussen Borgharen en Itteren is opgeleverd als natuurgebied. De laatste werkzaamheden zijn verricht, runderen en paarden zorgen voor het onderhoud. De natuur ontwikkelt zich in een snel tempo waardoor het gebied er ruig en ontoegankelijk uitziet. Voor wandelaars en natuurliefhebbers is het mooi en uitdagend om te bezoeken, maar er zijn wel enkele kanttekeningen te plaatsen. Het gebied is toegankelijk vanuit enkele poortjes. Er zijn paadjes, maar die sluiten niet op elkaar aan. Wie niet bekend is in het gebied raakt al snel de weg kwijt. De lagere delen van het gebied zijn na regenval nauwelijks toegankelijk door het vele oppervlaktewater dat achterblijft. Grote stukken van het gebied zijn in de natte perioden alleen maar toegankelijk met laarzen. Het gevolg is dat het gebied niet uitnodigt om te gaan struinen. Zeker voor mensen die niet bekend zijn is er een grote drempel om het gebied binnen te gaan en te gaan verkennen. Voor ouderen en minder mobiele mensen is het gebied bijna ontoegankelijk. Dit is jammer, want het gebied is voor iedereen meer dan aantrekkelijk genoeg.

1.2 WELKE KNELPUNTEN ZIJN ER?

In het gebied zijn enkele concrete knelpunten aan te wijzen die de toegankelijkheid van het gebied beperken:

1. Er ontbreekt een duidelijke structuur van paden;
2. De toegangspoortjes zijn vanuit het gebied nauwelijks zichtbaar. Bezoekers weten niet waar ze het gebied kunnen verlaten;
3. De ontwateringsgeulen zijn in een natte, maar ook in een langer durende droge, periode nauwelijks te doorkruisen waardoor het niet mogelijk is om langs de Maas van Borgharen naar Itteren te lopen;

Ontwateringsgeulen zijn nauwelijks te doorkruisen

4. De zuidelijke ontwateringsgeul loopt vlak langs het poortje bij de Wiegershof. Bij nat, maar ook bij droog weer is het gebied vanuit dit poortje nauwelijks toegankelijk;
5. Hetzelfde geldt voor het poortje dat wat meer in de richting van Itteren ligt;
6. De historische verbinding tussen Borgharen en Itteren via de Pasestraat en Kruisweg wordt door de afwateringsgeul onderbroken;
7. Het pad dat om Borgharen, over de rand van de rivierverbreding loopt stopt waar de vroegere akker heeft gelegen, ter hoogte van het "eiland in de Maas". Het vervolg van de rand is moeilijk begaanbaar terwijl dit een mooie route is om ver in het gebied te komen.
8. De zitbank bij het voormalige pompstation is verdwenen. Dit is jammer voor minder-validen omdat hier de enige verharde weg in het natuurgebied loopt.

1.3 WAT IS ER AAN TE DOEN?

Met enkele kleine aanpassingen wordt het gebied veel aantrekkelijker voor wandelaars, zonder negatieve invloed op de natuurdoelstellingen. Door het behoud van de huidige paden en de aanleg van nieuwe paden is het gebied geschikt voor langere of kortere wandelingen zonder dat laarzen nodig zijn. Struinen buiten de paden is mogelijk in drogere perioden of is weggelegd voor de avonturiers. Daarom de volgende voorstellen:

1. Zorg voor een netwerk van redelijk begaanbare wandelpaden in het gebied, gebaseerd op de volgende uitgangspunten:
 - Wandelen van Borgharen naar Itteren langs de Maas is mogelijk;
 - De toegangspoortjes staan met elkaar in verbinding door middel van wandelpaden;
 - De wandelpaden moeten duidelijk herkenbaar zijn en voor wandelaars op een logische plek liggen;
 - De wandelpaden moeten het grootste deel van het jaar begaanbaar zijn;
 - De wandelpaden zijn uitgevoerd als een half-verharding. Indien dit niet mogelijk is, worden de paden onderhouden zodat ze goed begaanbaar blijven en duidelijk zichtbaar zijn;

Duidelijk herkenbare wandelpaden

2. Zorg dat de poortjes duidelijk herkenbaar zijn, ook vanaf grotere afstand. Zorg voor een soort bewegwijzering zowel vanaf de openbare weg (OV) als in het gebied zelf;

"Herkenbare" poortjes

3. Zorg dat de ontwateringsgeulen voor wandelaars oversteekbaar zijn door bijvoorbeeld Stepping-stones of een lage brug van natuurlijk materiaal. Er is aan minstens 3 oversteekplaatsen behoefte:
 - Op de route van Borgharen naar Itteren langs de Maas (2x);
 - Ter hoogte van de toegangspoortjes bij de Wiegershof en die wat verder richting Itteren;
4. De Pasestraat vanaf de Trichtervoogdenstraat langs het pompstation blijft verhard om het gebied ook voor minder-validen te ontsluiten. Hierbij de vraag of de toegang vanaf de Trichtervoogdenstraat zo aangepast kan worden dat ook mensen met een rollator op deze verharde weg kunnen wandelen? Bij voorkeur komt er een weer zitbank bij het voormalige pompstation.

Verharde weg langs pompstation

5. Ter plekke poolshoogte nemen en bekijken welke mogelijkheden er zijn om de historische verbinding tussen Borgharen en Itteren op een of andere manier in ere te herstellen.

1.4 WAT KUNNEN WE NOG MEER DOEN?

Het gebied kan voor wandelaars en natuurliefhebbers nog aantrekkelijker worden door een goede promotie en educatie. Te denken valt aan:

- Informatieborden met kaarten van het gebied;
- Wandelroutes, gemarkeerd met natuurlijke, gebiedseigen materialen (stenen?);
- Aanbieden van wandelroutes (GPS-route), kaarten, informatie via website/facebook;
- Aanbieden van wandelingen onder begeleiding van een gids.
- Vogelkijkhut

Aanbieden van wandelingen onder leiding van een gids

2

Inventarisatie mogelijkheden en beperkingen

2.1 MOGELIJKHEDEN EN BEPERKINGEN VAN DE VOORGESTELDE WANDELPADEN IN DE MAASVALLEI TUSSEN BORGHAREN EN ITTEREN

Op basis van veldinventarisaties en hoogtemetingen zijn een aantal varianten nader uitgewerkt. In de volgende paragraaf en op de kaart in bijlage 1 zijn deze nader uitgewerkt. De kaart geeft een beeld van:

- een gedeelte (FH) van het rechtstreekse pad van Borgharen naar Itteren in de Maasvallei;
- een wintervariant (PCR) van het directe pad bij hogere waterstand;
- een doorsteek (FN) in de richting van de Wiegershof.

2.2 LANDMEETKUNDIGE GEGEVENS OP DE KAART (ZIE BIJLAGE 1)

De lange greppel lopend over de afstand KC heeft een constante greppeldiepte van 40.30 NAP.

Van punt C verloopt deze greppeldiepte westwaarts van 40.30 naar 39.00 NAP. De greppeldiepte bij C ligt slechts enkele decimeters lager dan de oevers.

Bij punt L is de greppeldiepte 39.00 NAP.

De punten E en D hebben resp. een NAP-hoogte van 41.20 en 40.80

d.w.z. dat het greppelpunt L ongeveer 2 meter lager ligt t.o.v. de punten E en D.

Bij punt G is de greppeldiepte 40.00 NAP. De aanliggende taluds liggen op een hoogte van 40.50 NAP. Hier is de greppeldiepte in de lijn DM ongeveer een halve meter.

Het punt F heeft de NAP-hoogte (43.60) van het onvergraven gedeelte (onlangs korenveld).

Het punt H heeft de NAP-hoogte (42.90) van het onvergraven gedeelte (onlangs aardappelveld).

Het daarbij liggende punt M is onderkant talud en ligt op 40.50 NAP.

De NAP gegevens zijn overgenomen van een kaart van geodetisch bedrijf Survey. De hoogten van E, L en D ook nog verkregen van een toevallig in het terrein metende medewerker van Survey.

Al de NAP-hoogten zijn de terplaatse gemeten hoogten. Niet te verwarren met de waterstandhoogten die RWS geeft bij hoog water !!

2.3 SITUATIES BIJ VERSCHILLENDE WATERSTANDEN VAN DE MAAS

De eerste vraag is misschien of over de diepe greppel tussen de punten E en D een brug zou moeten komen. Volgens ons hoeven hier alleen een aantal stapstenen te liggen die ons bij lagere Maasstand droog over de greppel brengen. Maar waarom geen brug?.

Even terzijde, wanneer het Maaswater bij punt L een NAP-hoogte van 40.50 heeft dan heeft het water bij punt G, (stroomafwaarts heeft de Maas hier een verval van ongeveer 30cm per km) ongeveer een hoogte van 40.40 NAP. Het gedeelte ten noorden van greppel GT zal dan niet overstromd worden vanuit deze greppel (dit gebied ligt op 40.50) Deze overstroming zal eerder via de zuidelijker gelegen greppel plaatsvinden.

Wanneer nu de waterstand bij greppelpunt L een hoogte van 40.50 heeft dan moeten we over de bypass PSCR wandelen. Over de hoogtelijn 40.50 lopen. Bij punt C hebben we een greppeldiepte van 40.30.

Dus met een aantal stapstenen kunnen we deze greppel droog over komen op naar punt R dat op 40.70 ligt.

Maar wanneer de waterstand bij L hoger wordt dan 40.50 dan is pad PSCR niet meer te belopen enzou de brug bij L dan nodig zijn? Toch niet!

Dan stroomt het water al over de 400m noordelijker gelegen kruin GM.

Dus onze inschatting is, aan de hand van de gegevens die wij nu hebben verkregen, dat een droge wandeling Borgharen - Itteren boven waterstand 40.50 bij punt L door de Maasvallei dan niet meer mogelijk is. (maar bijna iedereen in deze dorpen heeft laarzen).

Ook het wandelpad PN, richting Wiegershof, is over een gedeelte niet meer te droog te belopen, dit als gevolg van de slechte afwatering van de afwateringsgeul.

Zonder laarzen geen droge voeten

2.4 DE STAPSTENEN EN DE GREPPELS

In de greppels bij de punten N, C en G zijn stapstenen, of een andere constructie, gewenst. De bovenkant van de stenen op 40.50 NAP.

In de greppel tussen E en D zijn stapstenen niet echt nodig maar moet men echter vaak door de modder lopen.

2.5 SAMENVATTING

In de diepe greppel tussen de punten E en D is een duur kunstwerk niet nodig, een eenvoudige oplossing met stenen kan voldoende zijn.

Bij hogere waterstanden tot 40.50 NAP is de wandelbypass PSCR een oplossing.

Bij een waterstand bij punt L boven 40.50 NAP is een droge wandeling

B naar I niet meer mogelijk

Bij de greppelovergangen zijn oplossingen nodig (steen of hout)

3

Colofon

3.1 WERKGROEP WANDEL- EN STRUINPADEN IN RIVIERPARK MAASVALLEI

Deze rapportage is tot stand gekomen door de volgende werkgroep leden::

- Chris Hoekstra
- Kitty Jacobs
- Paul Paulissen
- Math Paulussen
- Carlo Poolen
- Joop van Sintfiet

Bijlage 1

Inventarisatiekaart

